

Monumentnummer*: 502169

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 november 1996
Kadaster deel/nr 82679/152

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Buitenpost Achtkarspelen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Buitenpost

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Buitenpost A 4963

Omschrijving**

Inleiding

Het WOONHUIS met aangebouwd KANTOOR in eclectische bouwtrant - uit het laatste kwart van de 19de eeuw - was oorspronkelijk het voorhuis van een boerderij. A. Velding, (Gemeente-) architect in Achtkarspelen, verbouwde het voorhuis van de vm. boerderij tot zijn woonhuis en architectenbureau met gebruikmaking van bouw materiaal van de gesloopte schuur. Aan de oostgevel van het woonhuis ligt een bijna haaks erop geplaatst en iets teruggerooid kantoor. Voor deze aanbouw van jongere datum is ook oud materiaal van die schuur gebruikt. Het huis is op de hoek van de Voorstraat en de Schepperstraat gesitueerd. De tuin wordt van de weg gescheiden door een rondlopende beukenhaag. Achter de woning is een boomgaard op een ruim erf. Voor het huis was voorheen een sloot; van de hangbrug die naar de entree van de woning leidde zijn in de gevel naast de deur nog sporen te zien.

Aan de linkerachterzijde is een recente platte aanbouw, de bijkeuken, van bescherming uitgesloten evenals de houten garage.

Omschrijving

Het symmetrische woonhuis van één bouwlaag is op een rechthoekig grondplan gebouwd parallel aan de straat. Het wolfdak met leien in Maasdekking heeft een versierde brede gootlijst en decoratieve windveren. Het pand is opgetrokken in bruine vormbakstenen; de hoeken van de voorgevel worden benadrukt door gepleisterde tandingen. Aan weerszijden van derisalerende centrale entree zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verticale houten vensters met bovenlicht onder strekken. De vensters zijn omlijst en hebben neggeblokken bij de wisseldorpel. De risalerende entree heeft een oorspronkelijke gebombeerde paneel deur en een bovenlicht met gesneden guirlandes en bloemen. De gepleisterde pilasters aan weerszijden van de voordeur dragen een "Ionisch" kapiteel en architraaf. Boven de deur is een Frans balkon met gietijzeren hekwerk, voorts een kajuit met een rechthoekig omlijst venster. Het wolfdakje op de kajuit heeft een zinken bekroning in de vorm van een appel, vier bloemen en een windvaan. Aan weerszijden zijn in het dakschild twee kleine kapellen met wolfdakjes en pironnen. Aan beide hoeken van het afgewolfd dak bevinden zich twee schoorstenen met sierlijke keramische potten.

Het aangebouwde kantoor aan de oostzijde van het woonhuis is opgetrokken in bruine bakstenen onder een wolfdak met Friese zwart geglaazuurde golfpannen. De verticale houten T-vensters hebben een strek en een gepleisterde sluitsteen. Voor de houten deur is een granito stoep.

Waardering

Het woonhuis uit het laatste kwart van de 19de eeuw aan de Voorstraat te Buitenpost is van cultuurhistorische en architectonische waarde:

- als karakteristiek voorbeeld van het gebruik van diverse stijlelementen in de plattelandsarchitectuur,
- wegens de eenvoudige maar verzorgde detaillering en ornamentiek,
- wegens de hoge mate van architectonische gaafheid van het exterieur,
- wegens de visuele gaafheid van de samenstellende delen, te weten de woning en een bijna haaks aangebouwd en iets teruggerooid kantoor,
- wegens de visuele gaafheid in het straatbeeld met het naastgelegen pand (Voorstraat 60).

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument